

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кіровоградської
міської ради
29 січня 2013 року
№ 2225

ПРОГРАМА
розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку
у м. Кіровограді на 2013 рік

I. Вступ

Програму розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кіровограді на 2013 рік (далі - Програма) розроблено відповідно до ст. 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», вимог Бюджетного кодексу України, законів України «Про автомобільний транспорт» та «Про міський електричний транспорт», інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність пасажирського електро- та автомобільного транспорту і сфери послуг зв'язку, Програми розвитку Кіровоградської області на 2011-2015 роки «Центральний регіон – 2015», а також Положення про управління розвитку транспорту та зв'язку Кіровоградської міської ради, затвердженого рішенням Кіровоградської міської ради від 24 лютого 2011 року № 218 (далі – Положення про управління).

Відповідно до Положення управління є виконавчим органом Кіровоградської міської ради, до повноважень якого відносяться організація пасажирських перевезень міським електро- та автомобільним транспортом загального користування та контроль за виконанням транспортного законодавства та дотриманням договірних умов, підготовка та проведення конкурсів з перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування.

II. Аналіз стану організації перевезень міським пасажирським транспортом загального користування

1. Характеристика маршрутної мережі

Ринок міських пасажирських перевезень забезпечує найбільш ефективне регулювання економічних процесів, зорієнтованих на задоволення потреб людини. Це повною мірою стосується транспортної системи, яка є базовою галуззю економіки та покликана задовольняти потреби населення і суспільного виробництва в перевезеннях.

Для інтенсивного розвитку економічних відносин, малого і середнього бізнесу в місті необхідна розвинута транспортна мережа, високий рівень її доступності і мобільності трудових ресурсів. Транспорт є одним із головних чинників досягнення соціально-економічних пріоритетів регіону.

На сьогоднішній день міський пасажирський автомобільний транспорт у цілому задовольняє потреби населення у перевезеннях, однак за останні роки виник ряд проблем, що потребує системного аналізу та вжиття відповідних заходів щодо забезпечення сталого розвитку галузі.

Так, структура парку автобусів є неоптимальною, значна частина транспортних засобів за своєю конструкцією та пасажиромісткістю не відповідає сучасним вимогам.

Для обслуговування діючої маршрутної мережі паспортами маршрутів визначено 612 одиниць рухомого складу, з яких у середньому фактично

виходить на лінію 510 одиниць транспортних засобів, що становить 83,3 % від передбачених паспортами маршрутів.

Щодня на маршрути виїжджають:

у звичайному режимі руху (I, II класу):

17 автобусів МАЗ 206;

7 автобусів МАЗ 203;

12 автобусів СКІФ;

20 автобусів ПАЗ 32054;

у режимі маршрутного таксі (класу А, В):

автобусів марки БАЗ 2215, РУТА, Мерседес та ГАЗ – 556 одиниці.

У місті Кіровограді перевезення пасажирів автомобільним транспортом здійснюються у режимі маршрутного таксі, у звичайному режимі руху. Питома вага автобусних маршрутів у режимі маршрутного таксі від загальної кількості складає 72 %, у звичайному режимі руху – 28,0%.

Автодорожня мережа м. Кіровограда (транспорту загального користування) складає 773,7 км, очікуваний загальний обсяг пасажироперевезень автомобільним транспортом в 2013 році складе 55,7 млн. пасажирів, що на 14% нижче у порівнянні з минулим роком.

Нагальною проблемою залишається підвищення якості пасажирських перевезень. Так, за результатами порівняльного аналізу звернень громадян з питань транспортного обслуговування протягом 2011-2012 років прослідковується тенденція до поступового, але незначного їх зменшення (на 10%). Так, за 11 місяців 2011 року було розглянуто 343 звернення громадян з питань транспортного обслуговування на міських автобусних маршрутах, з них: з питань порушення графіків руху – 112, з питань нетактовної поведінки водіїв – 231, за аналогічний період 2012 року розглянуто 313 звернень громадян, з них: з питань порушення графіків руху – 124, з питань нетактовної поведінки водіїв – 189.

Іншим важливим питанням є маршрутна мережа міста.

Міська мережа автобусних маршрутів сформована таким чином, що автобусні маршрути мають в основному діаметральний характер: з будь-якого віддаленого мікрорайону можна дістатися в інший віддалений мікрорайон міста за умови проходження його по центральній частині міста – по вулиці Великій Перспективній (від вулиці Шевченка до пров. Василівського).

Так, по вул. Великій Перспективній в даний час проходять 22 автобусні та 3 тролейбусні маршрути, загальна кількість транспортних одиниць складає 288 одиниць, з них автобусів великої та особливо великої місткості лише 17 одиниць, тролейбусів – 10 одиниць.

Для надання більш якісних послуг із пасажирських перевезень, враховуючи пропозиції мешканців міста, керівників підприємств та установ, за участю Харківського Національного автомобільно-дорожнього університету було розроблені два варіанти маршрутної мережі – перспективний та раціональний.

Рішенням виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 08 листопада 2012 року № 942 затверджена мережа автобусних маршрутів

загального користування, яку розроблено на базі раціонального варіанту. Новою мережею автобусних маршрутів загального користування передбачено 53 автобусні маршрути, а саме:

- в режимі маршрутного таксі – 40;
- в звичайному режимі руху – 17;
- в експресному режимі руху – 1.

Відповідно до нової мережі автобусних маршрутів загального користування м. Кіровограда необхідна кількість автотранспорту для забезпечення потреб населення складає 509 одиниць, в тому числі 76 автобусів звичайного режиму та 433 автобусів в режимі маршрутного таксі, що на 123 одиниці менше від існуючого рухомого складу. Кількість маршрутів, які проходять по центральній частині міста – по вул. Великій Перспективній – становить 17 (з них у режимі маршрутного таксі - 14, у звичайному режимі руху – 3), транспортних засобів - 227 одиниць (з них автобусів великої та особливо великої місткості – 34 одиниці, автобусів малого та особливо малого класу - 193 одиниці).

Запровадження нової транспортної мережі має за мету розв'язати наступні проблемні питання:

- збільшення пропускної спроможності центральних автошляхів;
- усунення дублювання автобусними маршрутами тролейбусних маршрутів;
- раціональний розподіл різних видів міського пасажирського транспорту із урахуванням пасажиропотоку в міському сполученні.

2. Характеристика перевізників

За результатами проведених протягом 2004 - 2008 років конкурсів на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування на ринку міських пасажирських перевезень у м. Кіровограді залучено на договірних засадах 14 підприємств-перевізників (13 – юридичних осіб та 1 – приватний підприємець) різних форм власності, крім комунальної: у звичайному режимі руху здійснює підприємство ПАТ «Автобусний парк» 13527, у режимі маршрутного таксі – ПАТ «Автобусний парк», ПП «ОЛКС», ПАТ «Автоінвест-Єлісаветград», ПП «Інгул-Транс-Авто», ТОВ «Лайт», ТОВ «МАКБО-94», КТ «Автолегіон-Варванської Ю. В.», ПП «Паритет-Сервіс», ПП «КіровоградАвтоТур», ТОВ «Агентство БіКОР», ПП Кобченко В.В., ПП «УкрАвтоІнвест», ПП «Автобаз Кіровоград», ПАТ «Таксомоторний парк». З них 10 підприємств мають власну виробничу базу, яка дозволяє здійснювати необхідний комплекс техніко-технологічних послуг щодо зберігання, технічного контролю, технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, медичного обстеження водіїв, наявності служби безпеки дорожнього руху, яка відповідає нормативним вимогам та законодавчим актам. Інші підприємства укладають договори на надання таких послуг зі сторонніми організаціями.

У цілому, міський пасажирський транспорт функціонує стабільно та забезпечує потреби населення в перевезеннях, проте якість транспортного

обслуговування і темпи росту інженерно-транспортної інфраструктури міста не можна назвати задовільними. Різко наростає дефіцит пропускної спроможності основних вулично-шляхових магістралей міста, нерегульоване використання транспортних засобів малого класу (мікроавтобусів), що спричинило критичне перевантаження вулиць, зростання аварійності та надмірний тиск на екосистему міста.

3. Міський електротранспорт

Міський електротранспорт представлений на ринку пасажирських перевезень міста тролейбусами, які перевозять значну частину пасажирів.

На сьогоднішній день в м. Кіровограді послуги міським електротранспортом надає ТОВ «Слисаветградська транспортна компанія», що з 2004 року орендує цілісно-майновий комплекс КП «Кіровограделектротранс». Надання послуг міським електротранспортом здійснюється на підставі Закону України "Про міський електричний транспорт" та договору про організацію надання транспортних послуг міським електротранспортом від 01.02.2012 № 13/07, укладеного з ТОВ «Слисаветградська транспортна компанія» на 2012 рік. Загальна кількість замовлень транспортних робіт на 2012 рік складає 620,8 тис. км, доходи підприємства: власні – 968,3 тис. грн., компенсаційні виплати за перевезення пільгових категорій громадян – 5536,3 тис. грн. (фактично профінансовано за 10 місяців 2012 року).

Характеристика міського електротранспорту

№ п/п	Показники	Од. вим.	2011 рік	2012 рік	Динаміка змін (+/-)
1	Кількість затверджених тролейбусних маршрутів	-	8	8	-
	з них діючі:	-	6	5	-1
2	Кількість тролейбусів, в т.ч.:	од	32	28	-4
	в робочому стані	од	26	26	-
	зношені	од. %	18/56	14/50	-
	в очікуванні кап. ремонту	од.	6	2	-
3	Коефіцієнт використання тролейбусів	%	65,3	62,1	-3,2
4	Загальний пробіг тролейбусів	тис. км	1017,5	888,0	-129,5
5	Протяжність тролейбусних ліній	км	52,5	52,5	-
6	Тягові підстанції	од	6	6	-
7	Перевезено пасажирів	млн. осіб		5827	

Роботу підприємства міського електротранспорту ТОВ «Слисаветградська транспортна компанія» за 2011-2012 роки характеризують приведені нижче показники.

Динаміка основних показників підприємства ТОВ «Єлисаветградська
транспортна компанія» за 2011-2012 роки

№ п/п	Показники	Од. вим.	2011 рік	2012 рік	Динаміка змін (+/-)
1	Доходи, всього	тис. грн.	6356,6	6912,8	+556,2
	в т.ч. власні доходи	тис. грн.	1347,7	1175,3	-172,4
	отримані компенсаційні виплати	тис. грн.	5008,9	5737,5	+728,6
2	Витрати, всього	тис. грн.	9659,6	8986,3	-673,3
3	Рівень покриття витрат доходами (дох./витр./ x100%)	%	65,8	77,0	+11,2
4	Збитковість (збит./витр. x100%)	%	34,2	23,1	-11,1
5	Середньомісячна заробітна плата одного працюючого	грн.	1732,0	1848,3	+116,3
	водіїв тролейбусів	грн.	2121,0	1974,0	+147,0
6	Заборгованість з виплати заробітної плати	тис. грн.	0	468,3	+468,3

У роботі міського електротранспорту намітилася тенденція до зменшення обсягу перевезень пасажирів і погіршення показників якості та безпеки їх транспортного обслуговування. Це спричинено значним фізичним зносом об'єктів міського електротранспорту, зокрема рухомого складу.

На жаль, в даний час Програма розвитку міського електротранспорту на 2007 – 2015 роки втратила свою актуальність, так як не працює Державна програма розвитку міського електротранспорту на 2007 – 2015 роки.

Так, протягом 2008 – 2012 років припинено державне фінансування на оновлення рухомого складу та будівництво контактних мереж по регіонах, яке передбачалося на умовах співфінансування з місцевого бюджету, що є основою Державної програми.

У разі відновлення заходів щодо фінансування з державного бюджету з урахування досвіду попередніх років можливе придбання тролейбусів у кількості 5 одиниць, реконструкцію та будівництво контактної мережі 1,0 км (на умовах співфінансування).

Як свідчить світова практика, високі показники екологічності, провізної спроможності, економічності, комфорту та безпеки руху міського електротранспорту зумовлюють необхідність його розвитку у кожному обласному центрі України.

4. Проведення конкурсів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах

Перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування здійснюються на підставі укладених договорів на перевезення відповідно до проведених конкурсів у 2005, 2006, 2007 та 2008 роках, а також на підставі тимчасових договорів.

З метою недопущення зупинення перевезень пасажирів на автобусних маршрутах м. Кіровограда та на виконання вимог ст. 7 Закону України «Про автомобільний транспорт», застосовуючи норми Цивільного та Господарського кодексів України, договори на перевезення пасажирів були продовжені на термін до проведення конкурсів шляхом укладення та підписання сторонами додаткових угод в останній день закінчення терміну дії договорів.

Відповідно до вимог Закону України «Про автомобільний транспорт» у 2013 році заплановано провести конкурси з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, термін дії договорів на які закінчився.

Організатором перевезень – управлінням розвитку транспорту та зв'язку - сформовано конкурсний комітет з визначення перевізника. Для проведення конкурсів необхідно розробити та затвердити паспорти маршрутів, умови конкурсів та визначитись з об'єктами конкурсів.

5. Соціальна політика на транспорті

Пільги на проїзд автомобільним транспортом надані дуже великій кількості осіб, що складає майже 60% від загальних обсягів перевезень. Системи обліку пільгових пасажирів не існує.

Кількість осіб, що мають право пільгового проїзду та зареєстровані в управліннях праці та соціального захисту населення Кіровської та Ленінської районних у м. Кіровограді рад та Пенсійному фонді м. Кіровограда, складають біля 70 тис. осіб, що становить третину всього населення м. Кіровограда.

Перевезення пільгових категорій громадян в м. Кіровограді здійснюються у режимі маршрутного таксі – бездотаційно та безкоштовно, без обмеження в місцях та часі (за погодженим тарифом), у звичайному режимі руху – за рахунок субвенції з державного бюджету на компенсацію втрат від пільгових перевезень (за затвердженим тарифом).

Фінансування витрат підприємств електро- та автомобільного транспорту за пільгові перевезення пасажирів проводилося за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

При розрахунках з перевізниками головний розпорядник коштів користується Порядком розрахунку компенсаційних виплат за рахунок субвенції з державного бюджету підприємствам електро- та автомобільного транспорту м. Кіровограда за пільговий проїзд окремих категорій громадян, затвердженим рішенням Кіровоградської міської ради від 03 грудня 2009 року № 2905. Станом на 01 грудня 2012 року забезпечено компенсаційні виплати за пільгові перевезення окремих категорій громадян електро- та автомобільним транспортом на загальну суму 11912,0 тис. грн.

У 2012 році забезпечено перевезення пільгових категорій громадян за регулярними спеціальними маршрутами до 28 садово-городніх товариств. Перевезення здійснювалися з 15 квітня по 15 жовтня 2012 року,

послуги надавали 5 суб'єктів господарювання – ПП Баркар С. М., ПАТ «Автобусний парк» 13527, Автобаза облради, ПП «Автобаз Кіровоград», ПП «КіровоградАвтоТур», використано та профінансовано на зазначені цілі з міського бюджету кошти у сумі 248,5 тис. грн.

Зважаючи на чисельні звернення голів та членів садово-городніх товариств до керівництва міськвиконкому, у 2013 році необхідно зберегти пільгові перевезення окремих, визначених чинним законодавством України, категорій громадян до садово-городніх товариств шляхом організації спеціальних регулярних перевезень за 28 маршрутами, які діяли у 2012 році.

Однією із форм фінансової підтримки соціально вразливих категорій населення, учнів та студентів є впровадження проїзних квитків тривалого користування за пільговою вартістю. З вересня 2011 року впроваджено проїзні квитки тривалого користування у транспорті звичайного режиму руху (перевізник – ПАТ «Автобусний парк» 13527) для учнів та студентів.

Крім цього, перевізниками щорічно (на період навчального року) надаються безкоштовні проїзні квитки тривалого користування дітям спеціальних середніх загальноосвітніх шкіл I-II ступенів № 1, 2.

Стратегічним напрямком та кінцевою метою забезпечення соціально значущих послуг міського електро- та автомобільного транспорту слід вважати перехід до адресної грошової допомоги тим категоріям громадян, які мають право на пільгові перевезення, а також перехід до застосування економічно обґрунтованих тарифів на ці послуги.

III. Мета Програми та шляхи її досягнення

Головною метою Програми є своєчасне, повне та якісне задоволення потреб населення у перевезеннях міським пасажирським транспортом та підвищення безпеки дорожнього руху, забезпечення ефективного управління та контролю у сфері міських пасажирських перевезень через запровадження диспетчеризації роботи громадського транспорту, створення належних умов для надання населенню доступних і якісних послуг із пасажирських перевезень міським пасажирським транспортом, підвищення ефективності та надійності функціонування громадського транспорту відповідно до встановлених нормативів і стандартів.

Найважливішими чинниками щодо досягнення мети Програми є створення привабливих умов на ринку автотранспортних послуг, зокрема:

підвищення ефективності механізму встановлення та регулювання тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту;

організація належного контролю за виконанням договірних зобов'язань учасниками перевізного процесу;

введення в дію нової мережі автобусних маршрутів загального користування;

забезпечення приведення автотранспортного обслуговування у відповідність до вимог чинного законодавства в частині безпеки пасажирських перевезень;

сприяння розвитку міського електротранспорту.

IV. Основні завдання Програми

Основними завданнями Програми розвитку міського пасажирського автотранспорту є:

створення рівних умов для роботи підприємств - суб'єктів господарювання, що здійснюють пасажирські перевезення міським автотранспортом, незалежно від форми власності, забезпечення конкурентності та прозорості при проведенні конкурсів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування м. Кіровограда;

проведення конкурсів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування м. Кіровограда;

усунення невиправданого дублювання автобусними маршрутами тролейбусних маршрутів шляхом впровадження раціонального варіанту маршрутної мережі автобусних маршрутів загального користування м. Кіровограда;

впровадження автоматизованої системи диспетчеризації та контролю у сфері міських пасажирських перевезень через єдину диспетчерську службу;

забезпечення виплати компенсації підприємствам електро-, автомобільного та залізничного транспорту за перевезення пільгових категорій населення за рахунок коштів державної субвенції місцевим бюджетам в сумі 16025,5 тис. грн., в тому числі: по електротранспорту – 7369,5 тис. грн., по автомобільному транспорту – 8500,0 тис. грн., по залізничному транспорту – 156,0 тис. грн.;

забезпечення перевезення пільгових категорій громадян до садово-городніх товариств за рахунок коштів міського бюджету у сумі 250,0 тис. грн.;

забезпечення відшкодування витрат по звільненню інвалідів I та II груп по зору на 50 відсотків від абонентської плати за користування квартирними телефонами в сумі 34,5 тис. грн.;

придбання нових тролейбусів, реконструкцію контактних мереж та тягових підстанцій у розрізі виконання Державної програми розвитку міського електротранспорту на 2007-2015 роки за рахунок коштів державного бюджету та коштів підприємства-орендаря на умовах співфінансування;

розроблення першочергових нормативно-правових актів із питань забезпечення ефективного функціонування громадського транспорту в умовах ринкової економіки;

реалізація засад державної політики у сфері пасажирського транспорту.

Перелік заходів на виконання Програми розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку у м. Кіровограді на 2013 рік та джерела їх фінансування наведені у додатку 1.

V. Зв'язок

Другою задачею Програми є забезпечення соціального захисту громадян, які мають пільги на позачергове та пільгове встановлення квартирних телефонів згідно з законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ та їх соціальний захист», та підвищення рівня надання послуг зв'язку.

Рівень розвитку телефонного зв'язку у кількісному та якісному відношенні є одним із показників соціального та економічного розвитку як міста, так і держави в цілому.

Передбачається виділення коштів загального фонду міського бюджету на відшкодування витрат по звільненню інвалідів I та II груп по зору на 50 відсотків від абонентської плати за користування квартирними телефонами в сумі 34,5 тис грн. Основні показники економічного і соціального розвитку зв'язку міста на 2013 рік наведені в таблиці.

Показники	Од. вим.	Факт 2011 рік	Факт 2012 рік	% до 2011 року	План на 2013 рік	% до 2012 року
Наявність основних телефонних апаратів	од.	65235	62532	94,3	59652	96,9
Встановлення основних телефонних апаратів	од.	1805	1240	68,7	950	76,6
Наявність домашніх телефонних апаратів	од.	53513	49436	92,4	47744	96,6
Встановлення домашніх телефонних апаратів	од.	1524	892	58,5	855	95,9
Кількість домашніх телефонних апаратів на 100 сімей	од.	54,2	50,6	93,3	48,9	96,7

VI. Очікувані результати

Виконання Програми дасть можливість:

1. Запровадження дієвого механізму управління та контролю за роботою міського пасажирського транспорту.

2. Оптимізації маршрутної мережі міського громадського транспорту, забезпечення його сталої та ефективної роботи шляхом виключення дублюючих маршрутів, що призведе до значного скорочення кількості транспортних засобів малого та особливо малого класу; сприятиме розвантаженню окремих шляхів і транспортних сполучень.

3. Приведення у відповідність до чинного законодавства юридичних взаємовідносин з суб'єктами господарювання, які надають послуги перевезень

на автобусних маршрутах загального користування м. Кіровограда.

4. Збільшення транспорту великої та особливо великої місткості, електротранспорту за рахунок інвестиційних вкладень підприємств не комунальної форми власності.

5. Оновлення рухомого складу міського електротранспорту та впровадження в експлуатацію рухомого складу нового типу автомобільного транспорту, пристосованого, в першу чергу, до перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

6. Забезпечення перевезень пільгових категорій громадян, визначених чинним законодавством, міським електро- та автомобільним транспортом загального користування, до садово-городніх товариств та відшкодування витрат по звільненню інвалідів I та II груп по зору на 50 відсотків від абонентської плати за користування квартирними телефонами.

7. Підвищення ефективності та якості транспортних послуг, зменшення екологічного навантаження на навколишнє середовище, підвищення рівня безпеки дорожнього руху.

Заступник начальника управління
розвитку транспорту та зв'язку

В. Зубченко